

WSPÓŁPRACA I WSPARCIE Z ZEWNĄTRZ

profesjonalistów.

Zwykle grupy zapraszają doradczynię na spotkanie grupowe i rozmawiają na temat sposobów i możliwości rozwiązywania problemów. Doradczynie nie powinny mieszać się w tematykę grupy, jej rolą jest doradzenie przy wyborze sposobu pracy. Zadaniem specjalistki nie jest rozwiązywanie problemów uczestników, tylko rozwinięcie siły samopomocy wśród członków grupy umożliwiającej osiągnięcie założonych celów.

Jeśli grupie grożą poważne konflikty między członkami, mogą skorzystać z profesjonalnej pomocy. Takie doradztwo powinno odbywać się zgodnie z ustaleniami wewnątrz grupy i musi mieć jasno wyznaczony cel oraz czas, w jakim sprawy konfliktowe trzeba załatwić.

Często wystarcza już jedno spotkanie, aby grupę ponownie ustabilizować, wzmocnić jej odwagę, spowodować, żeby uwierzyła we własne siły i aby opracować kilka nowych idei i alternatywnych rozwiązań.

Sens i cel takiego „doradztwa kryzysowego” jest taki, by ujawnić ukryte konflikty i procesy związane z dynamiką grupy oraz wspólnie z grupą postarać się je przewalczyć. W ten sposób zdolności do pracy pojedynczych członków oraz całej grupy ponownie zostaną odtworzone.

Związane z głównymi urzędami pracowniczki punktów doradczych i kontaktowych oraz wykształcone konsultantki mogą wesprzeć grupy samopomocowe również w sprawach organizacyjnych, np.:

- przy poszukiwaniu i przygotowywaniu odpowiedniego pomieszczenia na spotkania grupowe,
- pośrednicząc w kontaktowaniu się z fachowcami z określonych dziedzin (lekarzami, psychologami, prawnikami, specjalistami ds. żywienia, itp.) w sprawie organizowania wykładów czy seminariów,
- przy upublicznianiu pracy grupy samopomocowej.

Gotowość do wspierania grup samopomocowych jest charakterystyczna dla wielu organizacji społecznych, medycznych i zdrowotnych i powinna być wykorzystywana przez grupy.

Punkty kontaktowe grup samopomocowych

Punkty kontaktowe grup samopomocowych są specjalistycznymi instytucjami, które oferują wsparcie nie tylko grupom, ale i pojedynczym osobom zainteresowanym samopomocą. Pracują w nich specjaliści z „doradczych” zawodów: pracownicy socjalni, pedagodzy, psychologowie, którzy oddają swoją specjalistyczną wiedzę do dyspozycji potrzebujących.

Pracowniczki punktów kontaktowych grup samopomocowych są zobowiązane do milczenia na tematy zawodowe i traktowania wszystkich zainteresowanych równo. Oznacza to, że nikt spośród zgłaszających się do takich punktów nie może być faworyzowany ani odrzucany.

Do zadań punktów kontaktowych należy także informowanie o istnieniu, działalności i sposobach pracy grup samopomocowych. Na terenie całych Niemiec istnieje teraz niemal 300 takich instytucji.

Punkty kontaktowe grup samopomocowych wspierają:

- istniejące grupy samopomocowe i działania samopomocowe,
- ludzi, którzy się w działalność grupy angażują lub szukają określonej formy pomocy,

- ludzi, którzy zamierzają samodzielnie utworzyć grupę samopomocową,
- specjalistów różnorodnych specjalizacji, którzy chcą wesprzeć działania swoich pacjentów i podopiecznych.

Oczywiście centralną zasadą takiego działania i zaangażowania się dotkniętych danym problemem jest samostanowienie i niezależność grupy samopomocowej. Najczęściej grupy zajmują się problemami związanymi z tematami socjalnymi, psychicznymi i zdrowotnymi.

Punkty kontaktowe grup samopomocowych wspierają dialog między specjalistami a grupami. Pośredniczą między oczekiwaniami i doświadczeniami obu stron i inicjują nowe formy współpracy. Dzięki temu rozwija się inne podejście do pojęcia „pomaganie”, które podkreśla rolę własnej inicjatywy i wykorzystania siły samopomocy.

Oferta punktów kontaktowych grup samopomocowych w skrócie

Informacja i pośrednictwo

Zainteresowani samopomocą otrzymają osobistą poradę na temat możliwości, jakie daje samopomoc i będą skierowani do istniejącej grupy samopomocowej.

Wsparcie przy zakładaniu grupy samopomocowej

Udzielona zostanie pomoc oraz wyznaczony zostanie doradca, który pomoże założyć grupę samopomocową. Punkt kontaktowy skontaktuje również ze sobą osoby zainteresowane daną tematyką.

Pomieszczenie i pomoc techniczna

Punkt kontaktowy odda do dyspozycji pomieszczenie, w którym można przeprowadzać zebrania oraz pomoc techniczną, taką jak: kserokopiarki, video, projektor, flipczarty, itp.

Doradztwo grupowe

Pomoc w zakresie możliwości finansowania działalności grupy, formalizowania grupy (np. przekształcenie w stowarzyszenie), wnioskowania o środki publiczne, itp.

Upublicznienie pracy grupowej i organizowanie imprez

Upublicznianie efektów pracy grupy będzie wspierane np. przez wydawanie ulotek, publikacje, fora dyskusyjne, itp. Doświadczenia grupy mogą być przekazywane dalej podczas organizowanych imprez, przy czym ich tematyka może dotyczyć zarówno zagadnienia którym zajmuje się grupa (zdrowie, problem społeczny, itp.), jak i samej metodologii pracy grupy samopomocowej.

Poprzez upublicznianie punkty kontaktowe rozpowszechniają ideę samopomocy i grup samopomocowych, uświadamiając opinię publiczną o istnieniu takiej formy pomocy i budują akceptację dla takich działań. Punkty kontaktowe grup samopomocowych są agencjami wzmacniającymi samoodpowiedzialność i wzajemną, dobrowolną pomoc. Pełnią ważną funkcję w systemie zdrowotnych i społecznych służb i wspierają realizację celów rehabilitacyjnych i prewencyjnych. Punkty kontaktowe polepszają infrastrukturę umożliwiającą powstawanie i rozwój grup samopomocowych.

Współpraca grup i organizacji samopomocowych z profesjonalnym systemem opieki

Relacje między samopomocą i profesjonalnym systemem opieki naznaczone są wielką nierównowagą. Politycy i społeczeństwo postrzegają przykładowo zdrowotną samopomoc jako ważną i znaczącą część systemu zdrowotnego. A sama samopomoc dostrzega zadania, których realizacja uzupełnia profesjonalną ofertę służby zdrowia w różnicowany i skuteczny sposób. Podstawą istnienia grup samopomocowych związanych ze zdrowiem jest zdobyte – z powodu choroby lub inwalidztwa – doświadczenie i wiedza, którą posiadają członkowie grupy. Ich praca nie jest zastępowalna przez profesjonalne doradztwo i działanie.

Pomimo to istnieje spora grupa profesjonalistów z obszaru ochrony zdrowia, którzy uważają, że grupy samopomocowe mają zbyt małą wiedzę i mogą być traktowane tylko jako ostatnia deska ratunku dla tych, którym nie można pomóc poprzez medycynę. Również pozytywnie nastawieni profesjonaliści wspierają samopomoc raczej po to, by podnieść efektywność swojej własnej pracy z klientami; a rzadziej po to, aby wspomagać chronicznie chorych czy niepełnosprawnych w ich dążeniu do polepszenia warunków życia.

Członkowie grup samopomocowych chcą wspierać i ułatwiać pracę profesjonalistów, oczekują jednak partnerskiego traktowania. Ze strony profesjonalnych „pomagaczy” przeważa jednak **pośrednia** forma współpracy, jak np. polecenie grupy lub kontaktowanie z grupą swoich klientów. Znacznie rzadziej pojawiają się **bezpośrednie** formy współpracy jak np. wspólna praca publiczna, wykłady specjalistyczne i dyskusje, wsparcie organizacyjne czy dyskusje ekspertek. Jest jasne, które ważne zadania punktów kontaktowych grup samopomocowych są realizowane.

Bezpośrednie formy współpracy są często naznaczone różnymi „kulturami” współpracy, które nierzadko są odczuwane jako blokujące.

Rzeczywiście dobre i przydatne formy współpracy zdarzają się jak na razie za rzadko. Dlatego też masz szansę znalezienia własnej drogi do ważnych dla Twojej grupy ekspertów i ukształtowania możliwie skutecznej formy współpracy. Pójdź do danej osoby lub instytucji i zaproponuj sama jakiś termin pierwszego spotkania.

Przy pierwszym kontakcie trzeba porozmawiać o korzyściach i zaletach współpracy, a także o tym, jakie zagrożenia to niesie dla obu stron. (np. jakie uprzedzenia mogą zaszkodzić takiej współpracy). Tylko wówczas, gdy uczestnicy będą tego świadomi i mogą na ten temat otwarcie porozmawiać, można liczyć na to, że – krok po kroku – uda się nawiązać efektywną współpracę.

Na podstawie materiałów niemieckich Deutsche Arbeitsgemeinschaft Selbsthilfegruppen e.V. (DAG SHG)